

LIDINGÖ KOMMUN
lidingo.stad@lidingo.se

2023-11-10

1 (17)

Dnr- SI 2023:5562

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Käppala
skola i Lidingö kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Käppala skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från regelbunden kvalitetsgranskning till planerad kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Käppala skola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen av Käppala skola.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Käppala skola leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn följer upp och analyserar kunskapsresultat, skolans värdegrundsuppdrag, undervisningens genomförande samt lärarnas förutsättningar. Utifrån rektorns analys vidtas utvecklingsåtgärder och beslut fattas om resursfördelning. Rektorn leder och styr ett strategiskt jämställhetsarbete samt leder och organiserar det pedagogiska arbetet så att lärare ges goda förutsättningar för kollegialt lärande och samverkan i syfte att utveckla undervisningen. Skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och tillämpas av lärarna.

Rektorn följer upp, analyserar och utvecklar verksamheten kontinuerligt

Granskningen visar att rektorn kontinuerligt och systematiskt gör uppföljningar och analyser med fokus på helheten. Av huvudmannen inkommen dokumentation och intervju med rektorn framkommer att rektorn följer upp kunskapsresultat och resultat som rör värdegrundsarbetet och att det bland annat görs med hjälp av betyg, nationella prov, resultat på screeningar, trygghetsenkäter, incidentrapporter samt i

dialoger med personal och elever i olika forum. Även undervisningens genomförande och förutsättningar följs upp genom att rektorn för kontinuerlig dialog med lärare, gör lektionsobservationer samt får information via mitterminsavstämningar, elevhälsomöten samt lektionsobservationer som genomförs av specialpedagog och kurator.

Av granskningen framgår vidare att rektorn involverar lärare, elever, elevhälsa samt pedagogisk ledningsgrupp i analysarbetet i syfte att identifiera eventuella skillnader och mönster samt finna orsaker till resultaten. Av inkommen dokumentation och intervju med rektorn framkommer exempelvis att rektorn tar hjälp av elevhälsan och elevrådet för att analysera resultat som rör trygghet. Rektorn och lärare samt pedagogisk ledningsgrupp hjälps åt att analysera kunskapsresultat. I analysen vägs flera olika variabler in, som exempelvis kön, modersmål, ämne samt årskurs. Resultaten studeras även över tid samt i relation till såväl kommunens som rikets resultat. Analysen sammanfattas och dokumenteras av rektorn genom det systematiska kvalitetsarbetet.

Granskningen visar också att rektorn utifrån sin analys vidtar utvecklingsåtgärder och fattar beslut om resursfördelningen på skolan. Rektorn har bland annat tagit beslut om att skolans lärare ska arbeta med ett gemensamt arbetssätt utifrån att rektorn uppmärksammat att undervisningen behövde utvecklas för att nå alla elever samt bli mer likvärdig. Vidare har analysen av resultat som rör trygghet och studiero resulterat i insatser som bland annat rör ledarskap och bemanning i klassrummet, gemensam lektionsstruktur samt trivsel- och trygghetsvårdar. Det framkommer även att de satsningar som genomförts på skolan har haft goda effekter. Exempelvis har arbetet med att utveckla undervisningen bidragit till ökad kunskap hos lärarna samt förbättrad måluppfyllelse. Under ett flertal år har skolan även haft en satsning på läsning som även den har fyllt sitt syfte då elevers läsförmågor har utvecklats och ökat i alla årskurser.

Vidare framgår av granskningen att rektorn fördelar resurser utifrån identifierade behov. Utifrån samtal med lärare och elevhälsa identifierar rektorn både enskilda elevers samt elevgruppers behov. Av huvudmannen inkommen dokumentation och intervju med rektorn framkommer exempelvis att personella resurser flyttats mellan klasser på mellanstadiet för att kunna möta behoven i elevgrupperna bättre. Rektorn har även tillsatt extra personella resurser i vissa ämnen för att bibehålla kvaliteten i undervisningen, exempelvis när lärare slutar på skolan. Utfallet av resursfördelningen följs upp av rektorn tillsammans med berörd personal samt elevhälsan.

Rektorn leder och styr skolans strategiska jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn leder ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. I intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan samt rektorn beskrivs att det finns en stor medvetenhet på skolan kring jämställdhetsfrågor och att det pågår en ständig dialog kring jämställdhet. Lärare uppger i intervju att rektorn på ett tydligt sätt leder jämställdhetsarbetet och att rektorns förväntningar på personalen avseende arbetet med jämställdhet förmedlas under arbetsplatsträffar samt vid nyanställning. Trots detta beskriver elever på mellan- och högstadiet i intervjuer att de upplever att lärare på skolan behandlar flickor och pojkar på olika sätt. Lärare uppger i intervjuer att de är medvetna om elevernas upplevelse, och att skolan arbetar med att åtgärda det som eleverna ger uttryck för. Lärare arbetar exempelvis aktivt med normer och hur vuxna på skolan bemöter och tilltalar flickor och pojkar, både i klassrummet och i skolans övriga verksamhet. Det sker även ett medvetet arbete med att fördela talutrymme och skapa klassrumsplaceringar för att inte missgynna eleverna utifrån kön. Även i val av litteratur samt vid rättning av prov finns jämställdhetsperspektiv med. I intervju med elevhälsan uppges också att skolan har en studie- och yrkesvägledningsplan där en central utgångspunkt är att elever inte ska begränsas utifrån kön i sina val. Det beskrivs också att det pågår ett aktivt arbete på skolan för att få en jämnare könsfördelning mellan flickor och pojkar då det i nuläget är betydligt fler pojkar.

Rektorn skapar sig en bild av jämställdheten i nuläget och utifrån det vidtar åtgärder som följs upp genom ett strategiskt arbete. Bland annat följer rektorn upp kunskaps- och trygghetsresultat för flickor respektive pojkar för att upptäcka eventuella skillnader. Genom elevhälsan följer rektorn även upp sådant som rör flickors och pojkars psykiska och sociala hälsa. Genom lektionsobservationer och kontinuerlig dialog med lärare följer rektorn upp hur lärarnas arbete kring jämställdhet bedrivs. Av intervju med rektorn samt av huvudmannen inkommen dokumentation framkommer att skolan har identifierat att pojkar har lägre måluppfyllelse än flickor i ett antal ämnen men att pojkar har högre måluppfyllelse i idrott. I syfte att öka måluppfyllelsen för pojkar har skolan tagit in externa föreläsare som talat om attityder och normer. Även ovan nämnda satsning på gemensamt arbetssätt samt läsning har delvis syftat till att öka pojkars förutsättningar. Utöver det har Skolverkets stödmaterial om sexualitet, relationer och samtycke använts och det läggs stor vikt vid att få till ett bra samarbete med vårdnadshavare. Vidare framgår av granskningen att dessa satsningar bland annat bidragit till att måluppfyllelsen för pojkar ökat i flera ämnen och att skillnaderna mellan pojkars och flickors resultat minskat.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet så att goda förutsättningar för kollegialt lärande och utveckling skapas

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Av intervju med lärare och av huvudmannen inkommen dokumentation framkommer att det finns goda förutsättningar för lärarna att samverka. Exempelvis träffas lärarna kontinuerlig enligt en viss struktur i arbetslag och ämneslag för att samverka kring sådant som rör undervisningen. Utöver samverkansforum lärare emellan finns det också en tydlig struktur kring samverkan mellan lärare och elevhälsan. Bland annat träffas lärare och elevhälsan i olika konstellationer för att samverka kring sådant som rör arbetet med anpassningar och särskilt stöd.

Av granskningen framgår vidare att rektorns ledning och organisation leder till ett kollegialt lärande och utveckling som ger avtryck i undervisningen. I intervju med elevhälsan beskrivs exempelvis att det skett en positiv förändring gällande undervisningen då många lärare har bättre lektionsstruktur nu jämfört med tidigare samt att hjälpmedel används i högre utsträckning. Rektorn uppger i intervju att det kollegiala arbetet kring gemensamma arbetssätt har bidragit till diskussioner och förbättrade förutsättningar att utveckla undervisningen och sammantaget har detta bidragit till ökad måluppfyllelse.

Av granskningen framgår också att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och tillämpas av lärarna. I intervjuer med lärare och elevhälsa beskrivs exempelvis att rektorn kommunicerar skolans gemensamma arbets- och förhållningssätten i tal och skrift samt att tydligheten skapas i dagliga diskussioner på skolan. Det framkommer också att det finns rutiner och arbetssätt för hur obehöriga lärare introduceras. Utöver det har skolan även en uppstartsdag i början av varje läsår där bland annat skolans vision presenteras.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att undervisningen är varierad, målfokuserad och strukturerad samt att ett aktivt lärarstöd ges. Syftet med olika arbetsmoment är tydligt och undervisningen rymmer inslag som stärker elevernas självförtroende och det förmedlas höga förväntningar. Vidare anpassas undervisningens innehåll och form i syfte att utmana och stimulera alla elever oavsett kunskapsnivå. Elever ges också möjlighet till reflektion och delaktighet i såväl planering som utvärdering av undervisningen.

Undervisningen är varierad, strukturerad och ett aktivt lärarstöd ges

Granskningen visar att undervisningen är varierad, strukturerad samt rymmer olika typer av uppgifter och aktiviteter så att det blir en variation och balans. Av intervjuer med lärare och elever samt genom Skolinspektionens lektionsobservationer framkommer att lärarna skapar variation i undervisningen genom att varva teoretiska och praktiska moment. Eleverna får även arbeta i olika slags konstellationer som exempelvis enskilt, i par, grupp eller helklass. Lärarna organiserar lektionstiden där olika arbetsmoment varvas på ett genomtänkt sätt. Lärarna använder olika undervisningsmetoder och eleverna får exempelvis arbeta i böcker, göra laborativa övningar, se filmer, läsa, jobba med gruppuppgifter samt ta del av genomgångar på tavlan. Elever uppger i intervju att de anser att lärarna varierar lektionerna.

Vidare framgår av granskningen att lärarna ger eleverna ett aktivt lärarstöd i undervisningen så att eleverna förstår vad de ska göra, kommer igång och bibehåller sitt engagemang i skolarbetet. Detta sker exempelvis genom lektioners inledningar och genomgångar där läraren förklarar vad som ska göras under lektionen och dels genom att läraren cirkulerar i klassrummet för att lyssna in, sätta igång, stötta, motivera och guida eleverna vidare i arbetsuppgiften eller i aktiviteten.

Granskningen visar också att undervisningen har en tydlig struktur som rymmer inledning, genomförande och avslut. Av intervjuer med lärare och elever samt genom lektionsobservationer framkommer att lektionerna vanligtvis startar med en tydlig rutin för att markera lektionsstart och att läraren därefter presenterar vad som ska göras, hur och varför. Lärarna kopplar även samman lektionen med den föregående genom att påminna om vad som gjordes samt repetera vissa saker från innehållet. För att göra det tydligt för alla elever finns information om lektionen och dess olika moment i skrift på tavlan.

Av granskningen framgår också att undervisningens syfte överensstämmer med målen i läroplanen samt att det finns ett genomtänkt upplägg med ett logiskt flöde under lektionerna vilket resulterar i att eleverna är aktiva hela lektionerna. I de fall syftet med lektionen eller de enskilda momenten inte tydliggörs inledningsvis berättar läraren det för eleverna under lektionens gång eller i slutet av lektionen. För att konkretisera syftet används exempelvis matriser, planeringar samt ett elevnära språk. Lektionerna har även ett tydligt avslut som innefattar en inarbetad rutin. Vanligt förekommande är även att lektionerna sammanfattas och att eleverna uppmanas till reflektion kring lektionen och det egna lärandet. Det framkommer i intervju med såväl lärare som rektorn och representanter ur elevhälsa att det finns en gemensam lektionsstruktur på skolan som innefattar vissa obligatoriska delar som alla ska följa. Rektorn uppger i intervju att det finns ett visst friutrymme för lärarna men att det som är överenskommet behöver följas och att skolan därav har ett kontinuerligt arbete kring lektionsstrukturen.

Höga förväntningar förmedlas och undervisningen anpassas och innehåller motiverande inslag

Granskningen visar att undervisningen rymmer inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Under lektionsobservationerna framkommer exempelvis att lärarna berömmar och bekräftar eleverna samt talar med dem om vad nyttan med kunskapen är. Elever uppger i intervju att lärarna motiverar dem genom att säga att de inte ska ge upp och att eleverna behöver kunna vissa saker för att klara sig senare i livet. I intervjuer berättar lärare att de bland annat använder sig av humor, kopplar undervisningen till elevernas erfarenheter samt låter eleverna agera lärresurser för varandra. Vidare framkommer att lärarna i det motivationsskapande arbetet fokuserar på att lära känna sina elever samt skapa goda relationer.

Det framkommer också att det förmedlas höga och samtidigt rimliga förväntningar på eleverna. Lärare berättar i intervju att de exempelvis förmedlar höga förväntningar genom att ställa adekvata krav samt sätta ord på sina förväntningar så att det blir tydligt för eleverna. Det uppges även att lärarna i vissa fall behöver arbeta med att tona ner förväntningarna då det finns elever som ställer för höga eller orimliga krav på sig själva på ett sätt som missgynnar deras lärande. Lärare berättar i intervju att de i sådana fall tar hjälp av elevhälsan, samarbetar med vårdnadshavare samt försöker uppmärksamma när det är läge att öka respektive dämpa förväntningarna för att hitta en bra balans.

Vidare framgår av granskningen att undervisningens innehåll och arbetssätt anpassas så att eleverna stimuleras och utmanas oavsett hur långt de har kommit i sin

kunskapsutveckling. I intervjuer med lärare, representanter ur elevhälsa och rektorn framkommer att skolan har arbetat mycket kring såväl generella som specifika anpassningar samt att lärare och elevhälsa har ett nära samarbete i utformning och framtagande. Lärare uppger i intervju att de anpassar undervisningen efter olika nivåer och individer och att de bland annat gör det genom att erbjuda olika uppgifter med olika svårighetsgrader. Det framkommer även att lärarna använder sig av uppgifter som möjliggör att eleverna själva kan välja vilken nivå de vill lägga sig på. Även eleverna berättar i intervju att de får uppgifter med olika svårighetsgrad och som exempel ges att de i vissa ämnen uppmanas att förklara djupare eller får extra uppgifter där de ska göra analyser eller motivera sina svar. Det framkommer även att eleverna kan få mer hjälp via studietiden som skolan erbjuder samt att alla elever uppmanas att prova på samt använda digitala hjälpmedel. Det görs också anpassningar vid prov och redovisningar. I intervju med lärare uppges att många elever är bekväma i att använda olika hjälpmedel och att det är accepterat på ett sätt som det inte var tidigare.

Elever ges möjlighet till reflektion samt delaktighet i planering och utvärdering av undervisningen

Granskningen visar att undervisningen innehåller aktiviteter och övningar där elever ges strategier samt möjligheter att reflektera över sitt lärande. Rektorn uppger i intervju att lärarna använder olika metoder där elever bjuds in för att reflektera utifrån olika frågeställningar i konversation med andra eller enskilt. Detta noterades även under lektionsobservationerna där lärarna exempelvis ställde öppna frågor, bad eleverna reflektera tillsammans, utveckla sina svar samt redovisa sina lösningar. I intervjuer med lärare uppger vissa lärare att de skapar möjligheter till reflektion i slutet av lektionen med hjälp av utträdesbiljetter och tumme upp/tumme ner där eleverna exempelvis får utvärdera den egna insatsen eller lektionen. I vissa årskurser används även en loggbok där eleverna ges möjlighet till reflektion.

Det framkommer även att lärarna kontinuerligt pratar om samt presenterar olika slags lärstrategier och studietekniker för eleverna. I intervju med eleverna uppges att de exempelvis har fått se film om hur man kan göra för att lära sig på ett bra sätt och att de ofta brukar få genomgångar om det i början av terminen. Det framkommer även att skolan använder ett digitalt system genom vilket eleverna kan få syn på vilka strategier som passar dem bäst gällande läsning. Lärare beskriver i intervju att de presenterar olika strategier exempelvis genom att visa eleverna hur man kan använda tankekarta för att strukturera upp tankar inför textskrivande samt VÖL- diagram, ett diagram som används under en lektion eller ett arbetsområde för att ta reda på vad eleverna vet, önskar veta och vad de lärt sig efteråt. Lärare berättar även att de försöker skapa en

medvetenhet hos eleverna kring vad som fungerar just för dem och att många elever idag har god kännedom om vad som fungerar.

Vidare framgår av granskningen att eleverna kontinuerligt ges möjlighet att vara med och planera och utvärdera undervisningen. Det framkommer i intervju med lärare att de i början av en ny termin, ett nytt tema eller ett nytt arbetsområde lyssnar in eleverna för att kunna planera undervisningen så bra som möjligt. Lärare beskriver att de gör på lite olika sätt och ett exempel som ges är att ställa frågor till eleverna inför ett nytt arbetsområde för att undersöka vad de redan kan. Det framgår också att eleverna får vara med och utvärdera undervisningen och att elevernas synpunkter tas till vara. I intervju med lärare framkommer att det ibland sker efter genomfört arbetsområde eller efter genomförd lektion och att det bland annat kan ske med hjälp av tummar för att snabbt få en bild av vad eleverna tycker. Lärare berättar i intervju att de även stämmer av med eleverna under pågående lektion eller pågående arbetsområde och att det sker på ett naturligt och spontant sätt. I intervju med lärare framkommer även att vissa använder sig av ämnesutvärderingar.

Vidare framgår att lärarna använder det som kommer fram i utvärderingar för att ändra och justera undervisningen. Lärare beskriver exempelvis i intervju hur planeringen för ett arbetsområde har ändrats eftersom elever har uttryckt att det som var planerat var för tråkigt. Av såväl intervju med rektorn som intervju med elever och lärare framkommer att lärare och elever har olika uppfattning om hur elevers delaktighet i planering och utvärdering egentligen ser ut och rektorn uppger i intervju att vissa saker kanske inte alltid synliggörs för eleverna. Detta beskrivs även i den information som huvudmannen har skickat in, där det framkommer att det på skolan finns ett arbete kring att medvetandegöra elever kring deras delaktighet och inflytande i stort. I detta sammanhang vill Skolinspektionen lyfta vikten av att skolan fortsatt arbetar med att främja samsyn kring vad delaktighet i undervisningen innebär, samt förtydligar för eleverna på vilket sätt de är delaktiga och får påverka sin undervisning och vad deras delaktighet rent konkret leder till.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att skolan har ett samlat arbete kring att skapa studiero där ändamålsenliga åtgärder vidtas vid behov. Skolan har även ett medvetet arbete kring trygghet som bygger på en analys av elevernas upplevelse av trygghet. Eleverna görs delaktiga i arbetet och det finns gemensamma förhållningssätt.

Skolan har ett samlat arbete kring att skapa studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete på skolan kring att skapa studiero och att ändamålsenliga åtgärder vidtas vid behov. Av huvudmannen inkommen dokumentation och i intervju med lärare och rektorn framgår att skolan har arbetat fokuserat för att förbättra studieron under ett flertal år. Det uppges exempelvis att det har genomförts ett arbete enligt en viss modell i syfte att åstadkomma god studiero samt att det parallellt med det har fokuserats på ledarskapet i klassrummet. Detta bekräftas i intervjun med representanter ur elevhälsan där det även beskrivs att skolan har utarbetat en lektionsstruktur med vissa gemensamma delar vilket även främjar studieron. Av samtliga intervjuer framkommer att det överlag råder god studiero på skolan men att det kan variera beroende på klass. Elever berättar att studieron kan variera lite under dagen vilket även bekräftas av rektorn.

Granskningen visar vidare att det finns en samsyn kring studiero och att eleverna görs delaktiga. Eleverna uppger exempelvis i intervju att det förs samtal om studiero och att de får svara på enkäter med frågor på området. Eleverna uppger även att lärarna återställer ordningen om studieron störs. I intervju med rektorn uppges att elever även är med och påverkar ordningsregler via elevrådet men att skolans ordningsregler är framtagna av huvudmannen.

Av granskningen framgår också det finns gemensamma strategier för att upprätthålla studieron. Utöver ovan nämnda lektionsstruktur klappar lärare exempelvis händerna på ett visst sätt för att uppmärksamma elever på att ljudnivån behöver dämpas samt samlar in elevernas mobiltelefoner då lektionen ska börja. Av såväl inkommen dokumentation som av intervjuer med lärare och elever framkommer även att det råder olika bilder av vad studiero är men att det pågår en dialog om det i flera forum samt att eleverna är involverade.

Det finns ett medvetet arbete kring trygghet som bygger på en analys

Granskningen visar att skolan har ett medvetet trygghetsarbete med elevdelaktighet och gemensamma förhållningssätt. Av huvudmannen inkommen dokumentation och intervju med lärare, rektor och representanter ur elevhälsan framkommer att det sker ett grundligt kartläggningsarbete för att ta reda på elevers upplevelse av trygghet och att det bland annat görs med hjälp av återkommande trygghetsenkäter, brukarenkäter, incidentrapporter och kontinuerliga samtal om trygghet mellan rektorn, lärare, elever och elevhälsan. Även elevernas trygghet på nätet följs upp och enligt såväl rektorn som lärare så förs även samtal med elever och vårdnadshavare kring nätrelaterade frågor.

Vidare visar granskningen att det som kommer fram i kartläggningen analyseras och att olika perspektiv som exempelvis kön, årskurser, platser och situationer beaktas. Det framgår exempelvis att skolan har identifierat att omklädningsrum, korridorer samt övergångar mellan stadier och lektioner kan upplevas otrygga och att bemanningen av vuxna som finns med på dessa platser har förstärks. I intervju med elevhälsan uppges även att rektorn har prioriterat insatser vid stadiebyte och som exempel ges att i årskurs 4 när skolan tar emot många nya elever har elevhälsan en central roll i det gruppstärkande arbetet. Utöver det fokuseras det även på relationsskapande åtgärder exempelvis genom att ha trivselledare samt rastaktiviteter som tilltalar alla elever.

Granskningen visar också att personalen har ett gemensamt förhållningssätt kring arbetet med trygghet och lärare uppges i intervju att det beror på att det förs så mycket samtal om trygghet. Av intervjuer framkommer också att tryggheten på skolan är god vilket även framgår i senaste Skolenkäten¹ där eleverna på skolan skattar högre än genomsnittet på trygghetsfrågor jämfört med andra medverkande skolenheter. Såväl lärare som elever berättar i intervjuer att det bland annat beror på att lärare eller annan personal finns i elevernas närhet hela tiden. Det framkommer också att tryggheten har ökat sedan skolan blev mobilfri eftersom eleverna pratar mer med varandra samt umgås på ett annat nu jämfört med tidigare.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

¹ Skolinspektionen, 2023. Skolenkäten. Eleverna i årskurs 5 samt årskurs 8 på Käppala skola i Lidingö kommun skattade tryggheten 8,8 respektive 7,9 på en 10-gradig skala jämfört med 8,1 respektive 7,7 för samtliga medverkande skolenheter vårterminen 2023. Enkätresultaten finns på Skolverkets webbplats.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn analyserar omdömen och betyg för att upptäcka eventuella avvikelser som kan ha sin grund i att lärare gör olika tolkningar av kriterierna för bedömning. Utifrån analyserna för rektorn samtal med lärare och då avvikelser identifieras har rektorn tydliga förklaringar som bygger på en analys. Rektorn försäkrar sig om att lärarna använder olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar samt ger lärare förutsättningar att kvalitetssäkra bedömningar, omdömen och betyg.

Rektorn analyserar skillnader i bedömning och betygssättning

Granskningen visar att rektorn analyserar eventuella skillnader i betyg och bedömning samt för samtal med lärare utifrån dessa analyser. I intervju med rektorn och lärare framgår att rektorn exempelvis följer upp och analyserar skillnader som rör kön, ämne, årskurs, nationella prov samt terminsbetyg. Resultaten studeras även över tid samt sätts i relation till såväl kommunens som rikets resultat. Vidare framkommer att rektorn bland annat identifierat avvikelser mellan resultat på nationella prov och slutbetyg i ett ämne samt diskuterat det med lärarna och kommit fram till tydliga förklaringar. Lärare berättar även om att det uppmärksammats när lärare satte omotiverat höga betyg på en hel klass och att rektorn agerade direkt. Det uppges även att rektorn är noggrann med att följa upp avvikelser och av huvudmannen inkommen dokumentation framgår att rektorn under våren genomförde en internutredning på skolan då det uppdagades att det fanns frågetecken kring slutbetygen i ett flertal ämnen. Även i detta fall fördes samtal som landade i rimliga förklaringar.

Rektorn ger lärarna goda förutsättningar att säkerställa likvärdighet i bedömning och betygssättning

Granskningen visar att rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra omdömen, bedömningar och betyg. Av huvudmannen inkommen dokumentation och i intervju med lärare framkommer att lärarna har flera olika forum för att gemensamt arbeta kring betyg och bedömning och intervju med rektor uppges att lärarna använder sig av

olika metoder i sitt bedömningsarbete. Detta bekräftas även i elevintervju där elever berättar att lärarna bland annat tar reda på vad de kan med hjälp av bedömningsstöd, prov, läxförhör, läsförståelsetester, samtal, diskussioner samt redovisningar. Eleverna uppger även i intervju att de vet vad de bedöms utifrån och de berättar bland annat att lärarna använder sig av matriser för att tydliggöra kunskapskrav.

Vidare visar granskningen att lärarna sambedömer i sina ämneslag och arbetslag samt samverkar med flera representanter i elevhälsan kring omdömen och betyg. Utöver det deltar lärarna även i kommungemensamma pedagogiska nätverksträffar där de för diskussioner och arbetar kring bedömning och betyg med lärare från andra skolor. Lärare beskriver vidare att de gör prov tillsammans, använder sig av nationella bedömningsstöd samt att lärare som är obehöriga får stöd i sitt bedömningsarbete av behöriga lärare. Av huvudmannen inkommen dokumentation och i intervju med rektorn framgår också att det sker ett arbete för att utveckla lärarnas bedömarkompetens. Detta görs exempelvis genom att tid avsätts för strukturerad samverkan och samplanering av undervisning där fokus ligger på likvärdighet i betyg och bedömning samt att lärarna aktivt använder bedömningsstöden.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Ylva Tillquist, utredare.

I den slutliga handläggningen av ärendet har Susanne Lindberg Åkerberg, utredare (föredragande) och John Haeberle, utredare medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer i årskurs 3, 6 och 9.
- Tre gruppintervjuer med elever i årskurs 3, 6 och 9.
- Två gruppintervjuer med lärare i årskurs 3, 6 och 9.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 10-11 oktober 2023. Besöket genomfördes av Susanne Lindberg Åkerberg och John Haeberle.

Käppala skola är en grundskola med årskurserna 1-9. På skolan finns även en förskoleklass. Granskningen innefattar inte förskoleklass. Huvudman för skolan är Lidingö kommun. Skolan hade vid tidpunkten för Skolinspektionens besök 571 elever.